

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 28. apríla 2022*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná poľnohospodárska politika – Schémy priamej pomoci – Nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 – Platby príjmom – Článok 75 – Platobná lehota – Dodržanie – Neexistencia – Implicitné zamietnutie žiadosti o pomoc“

V spojených veciach C-160/21 a C-217/21,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Administrativen sad Veliko Tŕnovo (Správny súd Veliko Tŕnovo, Bulharsko) z 10. a 19. februára 2021, doručené Súdnemu dvoru 10. marca 2021 a 6. apríla 2021, ktoré súvisia s konaniami:

„**Nikopolis AD Istrum 2010**“ EOOD (C-160/21),

„**Agro – eko 2013**“ EOOD (C-217/21)

proti

Izпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory S. Rodin, sudcovia J.-C. Bonichot a O. Spineanu-Matei (spravodajkyňa),

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Pavliš a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll a V.-S. Strasser, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Kaduczak a G. Koleva, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 75 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 549), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2393 z 13. decembra 2017 (Ú. v. EÚ L 350, 2017, s. 15) (ďalej len „nariadenie č. 1306/2013“).
- 2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi „Nikopolis AD Istrum“ EOOD (ďalej len „Nikopolis“) a „Agro – eko 2013“ EOOD (ďalej len „Agro – eko“), obchodnými spoločnosťami zaoberajúcimi sa poľnohospodárskou výrobou, ktoré sú zaregistrované ako poľnohospodári, a Izpălnitelen direktor na Dărzhaven fond „Zemedelie“ (výkonný riaditeľ štátneho fondu „poľnohospodárstvo“ – platobnej agentúry, Bulharsko; ďalej len „riaditeľ“) v súvislosti so žiadosťami o pomoc na hospodárske roky 2018 a 2019, na účely financovania v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie.

Právny rámec

Nariadenie č. 1306/2013

- 3 Odôvodnenie 27 nariadenia č. 1306/2013 znie takto:

„(27) Je dôležité vyplatiť pomoc Únie prijímateľom načas, aby ju mohli efektívne použiť. Nedodržiavanie platobných lehôt stanovených v práve Únie členskými štátmi môže prijímateľom spôsobiť vážne problémy a ohroziť ročný rozpočet Únie. Preto by sa pri nedodržaní lehôt na platby výdavky mali vylúčiť z financovania Úniou. Zásada proporcionality stanovená v nariadení [Rady] (ES) č. 1290/2005 [z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 2005, s. 1)] by sa mala zachovať a uplatňovať na oba fondy. S cieľom rešpektovať zásadu proporcionality je potrebné, aby Komisia mohla stanoviť výnimky z tohto všeobecného pravidla.“
- 4 Článok 40 nariadenia č. 1306/2013, nazvaný „Dodržiavanie platobných lehôt“, stanovuje:

„Ak sú v práve Únie stanovené platobné lehoty, každá platba, ktorú platobné agentúry vyplatia prijímateľom pred najskorším možným termínom platby a po poslednom možnom termíne platby, nie je oprávnená na financovanie Úniou s výnimkou prípadov, podmienok a obmedzení, ktoré sa stanovia so zreteľom na zásadu proporcionality.

Na to, aby boli výdavky vynaložené pred najskorším možným termínom platby alebo po poslednom možnom termíne platby oprávnené na financovanie zo strany Únie a aby sa obmedzil finančný dosah, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 115 týkajúce sa výnimiek z pravidla uvedeného v prvom odseku.“

5 Článok 58 tohto nariadenia, nazvaný „Ochrana finančných záujmov Únie“, stanovuje:

„1. Členské štáty prijímajú v rámci [spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)] všetky právne predpisy, regulačné a správne opatrenia, ako aj všetky ďalšie opatrenia potrebné na zabezpečenie účinnej ochrany finančných záujmov Únie, najmä na:

- a) kontrolu zákonnosti a správnosti operácií financovaných z fondov;
- b) zabezpečenie účinnej ochrany proti podvodom, najmä pokiaľ ide o oblasti s vyššou mierou rizika, ktoré majú pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok, so zreteľom na náklady a výnosy, ako aj primeranosť opatrení;
- c) predchádzanie nezrovnalostiam a podvodom, ich zistenie a nápravu;
- d) zavádzanie účinných, odrádzajúcich a primeraných sankcií v súlade s právom Únie, prípadne vnútroštátnym právom, a podľa potreby na začatie súdneho konania;
- e) vymáhanie neoprávnených platieb a úrokov a podľa potreby na začatie súdneho konania.

2. Členské štáty zavedú účinné systémy riadenia a kontroly s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich režimy podpory [schémy pomoci – *neoficiálny preklad*] Únie, a tak minimalizovať riziko finančnej ujmy pre Úniu.

...“

6 Článok 74 ods. 1 uvedeného nariadenia, nazvaný „Overenie podmienok oprávnenosti a zníženia“, stanovuje:

„Členské štáty v súlade s článkom 59 vykonávajú prostredníctvom platobných agentúr alebo orgánov nimi poverených administratívne [správne – *neoficiálny preklad*] kontroly žiadostí o pomoc s cieľom overiť oprávnenosť podmienok na poskytnutie pomoci. Tieto kontroly sa doplnia kontrolami na mieste.“

7 Podľa článku 75 toho istého nariadenia, nazvaného „Platby prijímateľom“:

„1. Platby v rámci režimov a opatrení podpory [v rámci schém a opatrení pomoci – *neoficiálny preklad*] uvedených v článku 67 ods. 2 sa vykonávajú v období od 1. decembra do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

V rámci tejto lehoty sa platby vyplácajú maximálne v dvoch splátkach.

Bez ohľadu na prvý a druhý pododsek tohto odseku môžu členské štáty:

- a) pred 1. decembrom, ale najskôr od 16. októbra vyplácať preddavky až do výšky 50 % v prípade priamych platieb;
- b) pred 1. decembrom vyplácať preddavky až do výšky 75 % v prípade podpory [pomoci – *neoficiálny preklad*] poskytnutej v rámci rozvoja vidieka, ako sa uvádza v článku 67 ods. 2.

Pokiaľ ide o podporu [pomoc – *neoficiálny preklad*] pridelenú v rámci rozvoja vidieka, ako sa uvádza v článku 67 ods. 2, prvý a druhý pododsek tohto odseku sa uplatňujú na žiadosti o pomoc alebo žiadosti o platbu predložené od roku podania žiadosti 2019.

2. Platby uvedené v odseku 1 sa uskutočnia až po ukončení overovania podmienok oprávnenosti na platbu, ktoré majú členské štáty vykonať podľa článku 74.

Odchyľne od prvého pododseku sa preddavky na podporu pridelené v rámci rozvoja vidieka, ako sa uvádza v článku 67 ods. 2, môžu vyplatiť po ukončení administratívnych [správnych – *neoficiálny preklad*] kontrol podľa článku 59 ods. 1.

3. V prípade naliehavej situácie Komisia prijme na vyriešenie konkrétnych problémov vo vzťahu k uplatňovaniu tohto článku vykonávacie akty, ktoré sú nevyhnutné aj odôvodnené. Takéto vykonávacie akty sa v striktne potrebnej miere a počas striktne potrebného obdobia môžu odchyľovať od odsekov 1 a 2.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 116 ods. 3“

Delegované nariadenie (EÚ) č. 907/2014

- 8 Odôvodnenie 4 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 907/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o platobné agentúry a ostatné orgány, finančné hospodárenie, schvaľovanie účtovných závierok, zábezpeky a používanie eura (Ú. v. EÚ L 255, 2014, s. 18), zmeneného delegovaným nariadením Komisie (EÚ) č. 2018/967 z 26. apríla 2018 (Ú. v. EÚ L 174, 2018, s. 2) (ďalej len „delegované nariadenie č. 907/2014“), znie takto:

„Právne predpisy Únie v oblasti poľnohospodárstva obsahujú v súvislosti s Európskym poľnohospodárskym záručným fondom (EPZF) lehoty na vyplatenie pomoci príjemcom, ktoré musia členské štáty dodržať. Platby, ktoré sa nevykonávajú v uvedených lehotách, sa majú považovať za neoprávnené na platby Únie, a preto nemôžu byť predmetom úhrady zo strany Komisie, ako je stanovené v článku 40 [nariadenia č. 1306/2013]. Z analýzy neskorých platieb pomoci členskými štátmi vyplynulo, že dôvodom mnohých neskorých platieb sú dodatočné kontroly zo strany členských štátov súvisiace so spornými žiadosťami, s prípadmi odvolania a inými vnútroštátnymi právnymi spormi. V súlade so zásadou proporcionality by sa malo stanoviť fixné rozpätie týkajúce sa výdavkov, v rámci ktorého sa v týchto prípadoch nebudú uplatňovať zníženia mesačných platieb. Okrem toho by sa s cieľom regulovať finančný vplyv úmerne k oneskoreniu pri platbe malo stanoviť, že Komisia po prekročení tohto rozpätia proporčne zníži platby Únie podľa trvania zaznamenaného oneskorenia platieb. Platby pomoci pred najskorším možným termínom platby nemožno na základe právnych predpisov Únie v poľnohospodárskej oblasti odôvodniť rovnako ako platby po poslednom možnom termíne platby. Preto by sa nemalo stanoviť proporčné zníženie týkajúce sa týchto skorých platieb. Mala by sa však stanoviť jedna výnimka týkajúca sa prípadov, keď sa v právnych predpisoch Únie v poľnohospodárskej oblasti počíta s platbou preddavku do určitej maximálnej výšky.“

- 9 Článok 5 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 907/2014, nazvaný „Nedodržanie posledného možného termínu platby, pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky záručný fond“, stanovuje:

„Pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), výdavky vynaložené po platobných lehotách sú podľa výnimiek uvedených v článku 40 prvom odseku [nariadenia č. 1306/2013] a v súlade so zásadou proporcionality oprávnené na platby Únie za podmienok stanovených v odsekoch 2 až 6 tohto článku.“

- 10 Článok 5a ods. 1 delegovaného nariadenia č. 907/2014, nazvaný „Nedodržanie posledného možného termínu platby, pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka“, stanovuje:

„Pokiaľ ide o Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, výdavky vynaložené po platobnej lehote sú podľa výnimiek uvedených v článku 40 prvom odseku [nariadenia č. 1306/2013] a v súlade so zásadou proporcionality oprávnené na platby Únie za podmienok stanovených v odsekoch 2 až 6 tohto článku.“

Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 809/2014

- 11 Článok 24 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 809/2014 zo 17. júla 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom, opatreniami na rozvoj vidieka a krížovým plnením (Ú. v. EÚ L 227, 2014, s. 69), zmeneného vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2018/746 z 18. mája 2018 (Ú. v. EÚ L 125, 2018, s. 1) (ďalej len „vykonávacie nariadenie č. 809/2014“), nazvaný „Všeobecné zásady“, stanovuje:

„1. Administratívne [Správne – *neoficiálny preklad*] kontroly a kontroly na mieste stanovené v tomto nariadení sa vykonávajú tak, aby sa zabezpečilo účinné overenie:

- a) správnosti a úplnosti informácií uvedených v žiadosti o pomoc, žiadosti o podporu, žiadosti o platbu alebo inom vyhlásení;
- b) plnenia všetkých kritérií oprávnenosti, záväzkov a iných povinností týkajúcich sa príslušného režimu [príslušnej schémy – *neoficiálny preklad*] pomoci a/alebo podporných opatrení, podmienok, podľa ktorých sa poskytuje pomoc a/alebo podpora alebo oslobodenie od povinnosti;
- c) požiadaviek a noriem relevantných pre krížové plnenie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa plnenie všetkých platných podmienok stanovených právom Únie alebo v príslušnom vnútroštátnom práve a dokumentoch obsahujúcich vykonávacie opatrenia alebo programom rozvoja vidieka dalo kontrolovať podľa súboru overiteľných ukazovateľov stanovených členskými štátmi.

3. Výsledky administratívnych [správnych – *neoficiálny preklad*] kontrol a kontrol na mieste sa posúdia s cieľom zistiť, či by akékoľvek vzniknuté problémy mohli vo všeobecnosti znamenať riziko pre iné podobné operácie, príjemcov alebo iné subjekty. Na základe posúdenia sa určia aj príčiny takýchto situácií, prípadné ďalšie preskúmanie, ktoré môže byť potrebné, a potrebné nápravné a preventívne opatrenia.

4. Príslušný orgán vykonáva fyzické inšpekcie v teréne v prípade, že interpretácia satelitných alebo leteckých ortofotosnímkov ani iné relevantné dôkazy vrátane dôkazov, ktoré poskytol príjemca na žiadosť príslušného orgánu, neposkytujú výsledky, na základe ktorých by sa dospelo ku konečným záverom, ktoré by príslušný orgán presvedčili o oprávnenosti, prípadne správnej veľkosti plochy, ktorá je predmetom administratívnej [správnej – *neoficiálny preklad*] kontroly alebo kontroly na mieste.

5. Táto kapitola sa vzťahuje na všetky kontroly vykonávané na základe tohto nariadenia a uplatňuje sa bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá stanovené v hlave IV a V. Odsek 3 sa však nevzťahuje na hlavu V.“

- 12 Článok 25 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014, nazvaný „Ohlásenie kontrol na mieste“, stanovuje:

„Kontroly na mieste sa môžu ohlásiť za predpokladu, že to nie je v rozpore s ich účelom alebo účinnosťou. Každé ohlásenie sa prísne obmedzí na minimálne potrebné časové obdobie a neprekročí 14 dní.

Pokiaľ ide o kontroly na mieste týkajúce sa žiadostí o pomoc na dobytok alebo žiadostí o platbu na základe podporných opatrení na zvieratá, alebo záväzkov oznámených v súlade s článkom 14a ods. 5, nesmie ohlásenie prekročiť 48 hodín, s výnimkou náležite odôvodnených prípadov. Okrem toho, ak sa v právnych predpisoch uplatniteľných na akty a normy rozhodujúce pre krížové plnenie vyžaduje ohlasovanie kontrol na mieste, dané pravidlá sa uplatňujú aj v prípade kontrol na mieste zameraných na krížové plnenie.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Vec C-160/21

- 13 Nikopolis je bulharská obchodná spoločnosť zaoberajúca sa poľnohospodárskou výrobou, ktorá je zaregistrovaná ako poľnohospodár.
- 14 Podala žiadosť o pomoc na hospodársky rok 2019 z programu rozvoja vidieka na obdobie 2014 – 2020 v rámci ôsmich rôznych schém pomoci. K tejto žiadosti boli priložené stanovené dokumenty a boli vykonané automatické kontroly údajov tejto spoločnosti.
- 15 Pri kontrole na mieste vykonanej v dňoch od 18. do 21. novembra 2019, ktorá sa týkala časti pozemkov využívaných spoločnosťou Nikopolis, sa zistilo, že boli dodržané zákonné požiadavky. Dňa 23. októbra 2019 direkcija „Techničeski inspektorat“ na Dăržaven fond „Zemedelie“ (riaditeľstvo „Technická inšpekcia“ Štátneho poľnohospodárskeho fondu, Bulharsko) vykonalo kontrolu podmienenosti na mieste, počas ktorej takisto neboli zistené nijaké nezrovnalosti. Podľa správy o kontrole plôch, ktorú vykonal znalec regionálnej technickej inšpekcie vo Velikom Tarnove, odhalili kontroly na mieste, vykonané v období od 16. septembra 2019 do 31. októbra 2019, týkajúce sa všetkých plôch, na ktoré sa žiadala pomoc, existenciu len jednej parcely s rozlohou 0,51 ha, ktorá nebola oprávnená na získanie tejto pomoci.
- 16 Listom z 25. novembra 2019 Izpálnitelna agencija „Sertifikacionen odit na sredstvata ot evropejskite zemedelski fondove“ (Výkonná agentúra „Certifikačný audit financovania z európskych poľnohospodárskych fondov“, Bulharsko) informovala riaditeľa o tom, že boli

vykonané kontroly chovných miest, vrátane chovného miesta spoločnosti Nikopolis, a že výsledky týchto kontrol preukázali existenciu nepriamych dôkazov podvodu, ktoré vyžadujú dodatočné analýzy. Na základe tohto listu zaslal riaditeľ 3. decembra 2019 oznámenie, v ktorom nariadil prerušenie vybavovania žiadostí uvedených v tomto liste.

- 17 Dňa 6. augusta 2020 podala spoločnosť Nikopolis riaditeľovi žiadosť o platbu týkajúcu sa jej žiadosti o pomoc uvedenú v bode 14 tohto rozsudku. Listom zo 14. augusta 2020 jej zástupca výkonného riaditeľa Štátneho poľnohospodárskeho fondu odpovedal, že postup vybavovania žiadostí o pomoc na hospodársky rok 2019 z programu rozvoja vidieka 2014 – 2020 ešte nebol ukončený a že táto žiadosť o pomoc je predmetom dodatočnej kontroly, pričom výslovne uviedol, že tento list nie je individuálnym správnym aktom.
- 18 Keďže spoločnosť Nikopolis zastávala názor, že skutočnosť, že riaditeľ nerozhodol o uvedenej žiadosti o pomoc v zákonnej lehote, predstavuje implicitné rozhodnutie o zamietnutí tejto žiadosti, podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Administrativen sád Veliko Tŕrnovo (Správny súd Veliko Tŕrnovo, Bulharsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Vec C-217/21

- 19 Agro – eko je bulharská obchodná spoločnosť zaoberajúca sa poľnohospodárskou výrobou, ktorá je zaregistrovaná ako poľnohospodár.
- 20 Podala žiadosť o pomoc na hospodársky rok 2018 z programu rozvoja vidieka na obdobie 2014 – 2020 v rámci dvanástich rôznych schém pomoci, vrátane opatrenia 10, „Agroenvironmentálne-klimatického opatrenia“. K tejto žiadosti boli priložené stanovené dokumenty a boli vykonané automatické kontroly údajov tejto spoločnosti.
- 21 Pri kontrolách na mieste týkajúcich sa časti pozemkov využívaných spoločnosťou Agro – eko bolo zistené dodržanie podmienok oprávnenosti na poskytnutie požadovanej pomoci.
- 22 Agro – eko dostala platbu týkajúcu sa dotknutých schém a opatrení s výnimkou platby vzťahujúcej sa na opatrenie 10, „Agroenvironmentálne-klimatického opatrenie“, v súvislosti s ktorým jej nebol doručený nijaký informačný list.
- 23 Agro – eko podala 21. februára 2020 riaditeľovi žiadosť o platbu týkajúcu sa jej žiadosti o pomoc v rámci opatrenia 10, „Agroenvironmentálne-klimatického opatrenia“ uvedeného v bode 20 tohto rozsudku. Táto žiadosť o platbu zostala tiež bez odpovede.
- 24 Keďže Agro – eko zastávala názor, že skutočnosť, že riaditeľ nerozhodol o uvedenej žiadosti o pomoc v zákonnej lehote, predstavuje implicitné rozhodnutie o zamietnutí, podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd.

Prejudiciálne otázky

- 25 V rámci oboch sporov, ktoré prejednáva, sa vnútroštátny súd zaoberá otázkou, či nevyplatenie predmetnej pomoci v lehote stanovenej v článku 75 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 sa má považovať za implicitné rozhodnutie o zamietnutí žiadostí o pomoc uvedených v bodoch 14 a 20 tohto rozsudku.

- 26 V tejto súvislosti tento súd poukazuje na to, že judikatúra Värhoven administrativen sąd (Najvyšší správny súd, Bulharsko) týkajúca sa tejto otázky je kontradiktórna, a uvádza, že Súdny dvor sa ešte nikdy nevyjadril k výkladu článku 75 nariadenia č. 1306/2013.
- 27 Za týchto okolností Administrativen sąd Veliko Tŕrnovo (Správny súd Veliko Tarnovo) rozhodol v oboch konaniach vo veciach samých prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Znamená pojem ‚platba‘ použitý v článku 75 ods. 1 [nariadenia č. 1306/2013], že konanie týkajúce sa žiadosti o platbu je ukončené?
2. Predstavuje skutočné získanie sumy, ktorú požaduje poľnohospodár, kladnú odpoveď platobnej agentúry na žiadosť o aktiváciu platobných nárokov, a nezískanie peňažných súm, hoci vyplatenie súm na základe predmetného opatrenia bolo verejne oznámené, teda znamená zamietnutie požadovaných platobných nárokov, ak osoba nebola informovaná o predĺžení konania z dôvodu nových kontrol?
3. Ukladá lehota stanovená v článku 75 ods. 1 [nariadenia č. 1306/2013] členskému štátu povinnosť vykonávať kontroly dodržiavania podmienok oprávnenosti pred uplynutím doby jej platnosti, pričom pokračovanie v týchto kontrolách je povolené len výnimočne?
4. Predstavuje nedodržanie lehoty stanovenej v článku 75 ods. 1 [nariadenia č. 1306/2013] v prípade, že poľnohospodár nebol informovaný o vykonaní dodatočných kontrol a pri neexistencii písomného dokumentu týkajúceho sa takýchto [kontrol], implicitné odmietnutie vyplatenia pomoci?“

O prejudiciálnych otázkach

- 28 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 75 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 vykladať v tom zmysle, že nevyplatenie pomoci, o ktorú požiadal poľnohospodár v rámci programov spoločnej poľnohospodárskej politiky, platobnou agentúrou členského štátu pred uplynutím lehoty stanovenej v tomto ustanovení, sa musí považovať za implicitné rozhodnutie o zamietnutí predmetnej žiadosti o pomoc.
- 29 Vnútroštátny súd kladie Súdnemu dvoru aj doplňujúcu otázku, či v prípade, že sa dodatočné overenia alebo kontroly uskutočnia po uplynutí tejto lehoty, môže okolnosť, že príslušné vnútroštátne orgány informovali alebo neinformovali žiadateľa o pomoc, ovplyvniť odpoveď na túto otázku.
- 30 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora treba pri výklade ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 26. februára 2019, Rimševiĉs a ECB/Lotyŕsko, C-202/18 a C-238/18, EU:C:2019:139, bod 45, ako aj citovaná judikatúra).
- 31 Článok 75 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 je súčasťou kapitoly II hlavy V tohto nariadenia, nazvanej „Integrovaný administratívny a kontrolný systém [Integrovaný systém spracovania a kontroly – *neoficiálny preklad*]“. Podľa znenia tohto ustanovenia sa platby v rámci schém a opatrení pomoci uvedených v článku 67 ods. 2 nariadenia č. 1306/2013 vykonávajú v období od

1. decembra do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Článok 40 uvedeného nariadenia stanovuje, že akákoľvek platba uskutočnená mimo tohto obdobia nie je oprávnená na financovanie Úniou.
- 32 Samotné mlčanie inštitúcie, orgánu Únie alebo vnútroštátneho orgánu, ktorý vykonáva právo Únie, sa v zásade nemôže považovať za implicitné odmietnutie, okrem prípadov, keď je tento dôsledok výslovne stanovený v ustanovení práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. decembra 2004, Komisia/Greencore, C-123/03 P, EU:C:2004:783, bod 45).
- 33 V prejednávanej veci treba najskôr určiť, či relevantná právna úprava Únie obsahuje ustanovenie, ktoré výslovne stanovuje, že po uplynutí tejto lehoty a v prípade, že nedôjde k platbe, sa implicitné rozhodnutie o zamietnutí považuje za prijaté. Treba však konštatovať, že to tak nie je. Ani toto nariadenie, ani nijaký iný relevantný právny akt totiž výslovne nestanovujú takýto dôsledok.
- 34 Ďalej, hoci cieľom článku 40 a článku 75 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 v spojení s odôvodnením 27 tohto nariadenia je zabezpečiť, aby poľnohospodári dostali svoju finančnú pomoc včas, aby ju mohli účinne využiť, a aby sa zabránilo ohrozeniu ročného rozpočtu Únie, zo všeobecnej štruktúry uvedeného nariadenia vyplýva, že k vyplateniu pomoci môže za určitých okolností platne dôjsť aj po uplynutí lehoty stanovenej v uvedenom článku 75 ods. 1.
- 35 Po prvé v záujme ochrany finančných záujmov Únie v súlade s článkom 58 nariadenia č. 1306/2013 článok 75 ods. 2 uvedeného nariadenia spresňuje, že platby uvedené v tomto článku 75 ods. 1 sa nevykonávajú pred ukončením overovania podmienok oprávnenosti, ktoré musia členské štáty vykonať v súlade s článkom 74 tohto nariadenia, ako aj so všeobecnými zásadami stanovenými v článku 24 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014. Uvedený článok 75 ods. 2 však nestanovuje lehotu, v ktorej sa má toto overenie uskutočniť, a naznačuje tak, že toto overenie sa môže uskutočniť po poslednom možnom dátume platby stanovenom v tom istom článku 75 ods. 1, a teda ho príslušné vnútroštátne orgány môžu dokončiť po 30. júni kalendárneho roka nasledujúceho po podaní predmetnej žiadosti o pomoc. Okolnosť, či dotknutý poľnohospodár bol alebo nebol informovaný o vykonaní dodatočných kontrol alebo overení po uplynutí lehoty stanovenej v tomto poslednom uvedenom ustanovení, je v tejto súvislosti irelevantná. Spôsoby informovania poľnohospodárov o vybavovaní ich žiadostí sú ponechané na úvahu členských štátov a článok 25 vykonávacieho nariadenia č. 809/2014 okrem iného stanovuje možnosť, aby sa kontroly na mieste vykonávali neohlásene.
- 36 Po druhé článok 40 prvý odsek nariadenia č. 1306/2013 výslovne stanovuje možnosť, že v prípadoch, podmienkach a obmedzeniach, ktoré sa stanovujú so zreteľom na zásadu proporcionality, sa uplatní výnimka z pravidla, podľa ktorého platby, ktoré platobné agentúry vyplatia príjemcom pred najskorším možným termínom platby a po poslednom možnom termíne platby, nie sú oprávnené na financovanie Úniou. Na základe tohto ustanovenia delegované nariadenie č. 907/2014 vo svojich článkoch 5 a 5a stanovuje, že platby, ktoré platobná agentúra vykonala oneskorene, sú za určitých podmienok a v určitom rozsahu oprávnené na platby Únie a túto výnimku odôvodňuje, ako vyplýva z jeho odôvodnenia 4, skutočnosťou, že tieto oneskorenia platieb môžu byť spôsobené najmä dodatočnými kontrolami vykonanými členskými štátmi v súvislosti so spornými žiadosťami.
- 37 Z doslovného a kontextuálneho výkladu článku 75 nariadenia č. 1306/2013 teda vyplýva, že hoci toto ustanovenie stanovuje zásadu, podľa ktorej sa vyplatenie pomoci príjemcom a overenie podmienok oprávnenosti predchádzajúce tejto platbe musí vo všeobecnosti uskutočniť v lehote stanovenej v tomto článku 75 ods. 1, nemožno však vylúčiť, že *ad hoc* a v súlade so zásadami

riadnej správy vecí verejných a náležitej starostlivosti sa toto overenie môže vykonať aj po uplynutí tejto lehoty, a teda že uvedená platba, ktorú možno uskutočniť až po ukončení tohto overenia, môže byť uskutočnená po 30. júni kalendárneho roka nasledujúceho po podaní predmetnej žiadosti o pomoc.

- 38 Lehota stanovená v uvedenom článku 75 ods. 1 teda nemá absolútny charakter, ale len orientačnú hodnotu. Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že nevyplatenie pomoci v tejto lehote sa považuje za implicitné rozhodnutie o zamietnutí predmetnej žiadosti o pomoc.
- 39 Napokon tento doslovný a kontextuálny výklad článku 75 nariadenia č. 1306/2013 je plne podporený teleologickým výkladom tohto ustanovenia. Prirovnáť nezaplatenie pomoci v lehote stanovenej v tomto článku 75 ods. 1 k implicitnému rozhodnutiu o zamietnutí predmetnej žiadosti o pomoc je totiž ťažko zlučiteľné so záujmami Únie a poľnohospodárov, ktorí sú príjemcami pomoci v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky. Na jednej strane, pokiaľ ide o Úniu, takéto prirovnanie by mohlo mať za následok podnecovanie platobných agentúr členských štátov k tomu, aby urýchlili overovania, ktoré majú vykonať v súlade s článkom 74 tohto nariadenia, či dokonca k tomu, aby ich nevykonali, čo by mohlo byť v rozpore s cieľom ochrany finančných záujmov Únie, ktorý však má byť zaručený článkom 58 uvedeného nariadenia. Na druhej strane, pokiaľ ide o poľnohospodárov, ktorí sú príjemcami pomoci, takéto prirovnanie by viedlo k tomu, že by im bola odňatá akákoľvek možnosť získať platbu po uplynutí uvedenej lehoty bez nutnosti podať opravný prostriedok v tomto zmysle, a to aj keby platobná agentúra mala v úmysle túto platbu vykonať.
- 40 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 75 ods. 1 nariadenia č. 1306/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že nevyplatenie pomoci, o ktorú požiadal poľnohospodár, platobnou agentúrou členského štátu pred uplynutím lehoty stanovenej v tomto ustanovení nemožno považovať za implicitné rozhodnutie o zamietnutí predmetnej žiadosti o pomoc, a to bez ohľadu na okolnosť, či dotknutý poľnohospodár bol alebo nebol informovaný o vykonaní prípadných dodatočných overení, ktoré by odôvodňovali takéto prekročenie tejto lehoty.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdný dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Článok 75 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2393 z 13. decembra 2017, sa má vykladať v tom zmysle, že nevyplatenie pomoci, o ktorú požiadal poľnohospodár, platobnou agentúrou členského štátu pred uplynutím lehoty stanovenej v tomto ustanovení nemožno považovať za implicitné rozhodnutie o zamietnutí predmetnej žiadosti o pomoc, a to bez ohľadu na

okolnosť, či dotknutý poľnohospodár bol alebo nebol informovaný o vykonaní prípadných dodatočných overení, ktoré by odôvodňovali takéto prekročenie tejto lehoty.

Podpisy